

Datum

2025-05-05

Diarienummer:

MN-2025-4827

Mottagarens diarienummer

STK-2024-182

Remiss från stadskontoret – Samlat näringslivsprogram för Malmö

Sammanfattning

Miljönämnden anser att näringslivsprogrammet i nuvarande form är visionärt, men att det behöver förtydligas och bli mer konkret för att ge vägledning till kommunstyrelsen och de övriga nämnderna. Tydlighet saknas om vad som förväntas och hur nämnderna ska agera inom respektive grunduppdrag för att bidra till programmets mål. Miljönämnden önskar även en tydligare koppling till kommunfullmäktigemålen i näringslivsprogrammet samt fler perspektiv i nulägesanalysen.

Miljönämnden anser att klimatfrågan har beskrivits på ett bra sätt i näringslivsprogrammet, men saknar vissa perspektiv kring miljö och klimat, exempelvis rörande cirkulär ekonomi och klimatanpassning samt hur lokal klimatanpassning samverkar med beredskap för värmeböljor.

Mottagare och användning av programmet

Miljönämnden anser att näringslivsprogrammet i nuvarande form är övergripande och visionärt, men att det behöver förtydligas för att ge vägledning till kommunstyrelsen och övriga nämnder om vad som förväntas av

dem och hur de ska agera inom respektive grunduppdrag i syfte att bidra till programmets måluppfyllelse.

Oklar ansvarsfördelning mellan nämnderna i arbetet med programmet kan försvåra möjligheten att utvärdera i vilken utsträckning den kommunala organisationen bidrar till att uppnå ambitionen i näringslivsprogrammet.

Vidare önskar miljönämnden att näringslivsprogrammet har en tydligare koppling till kommunfullmäktigemålen, då de bör utgöra grunden för de styrdokument som används av kommunstyrelsen och nämnderna.

Miljö och klimat

Miljönämnden anser att klimatfrågan har fångats på ett bra sätt i näringslivsprogrammet, särskilt de inledande delarna som speglar de utmaningar och möjligheter miljönämnden ser inom processen Klimatomställning Malmö. Som exempel nämns utmaningen kring energi och mobilitet, visionen om fossilfritt flyg på Copenhagen International Airport samt att Malmö stad och näringslivet behöver samarbeta i klimatfrågan. Utifrån visionen om att Copenhagen International Airport ska vara ledande inom fossilfria flyg önskar miljönämnden även se en hög ambition för Copenhagen Malmö Port i näringslivsprogrammet. Malmö stad har rådighet över hamnen och det pågår ett arbete med att få till stånd landström för fartyg vid kaj. Dessutom är alternativa bränslen för sjöfarten under utveckling.

Att Malmös näringsliv är ekologiskt hållbart är en grundläggande del av klimatomställningen och miljönämnden ställer sig positiv till att det perspektivet utgör en del av näringslivsprogrammet. I näringslivsprogrammet beskrivs företag som utvecklar grön teknik, gröna innovationer och grön tillväxt, men miljönämnden saknar perspektivet att alla näringar i Malmö måste bli mer ekologiskt hållbara. Detta för att staden ska lyckas genomföra en klimatomställning och nå näringslivsprogrammets ambition om att vara klimatpositiv 2050.

Miljönämnden saknar även ett fördjupat perspektiv på cirkulär ekonomi i näringslivsprogrammet. Den cirkulära ekonomin pekas visserligen ut som central, men det är viktigt att ha i åtanke att begreppet tillväxt, som är

återkommande i programmet, kan leda till ökade uttag av primära resurser och en ökad materiell konsumtion – något som i sin tur bidrar mycket till klimatförändringarna. Nämnden menar att det i framtidsbeskrivningarna i programmen behöver framgå att tillväxt behöver bygga på nya principer som innebär att ekonomisk tillväxt sker utan ökad materiell konsumtion och användning av primära resurser, det vill säga en cirkulär ekonomi. När det gäller den gröna sektorn beskrivs i programmet (sidan 9-10) Malmö stads åtgärder för att utveckla innovation inom staden. Miljönämnden saknar i sammanhanget externa satsningar på näringslivet, som exempelvis Klimatkontrakt Malmö och Resurshubben i Malmö.

Miljönämnden önskar ett tydligare fokus på klimatanpassning. Anpassning till ett förändrat klimat kommer att vara viktigt för en stor del av näringslivet fram till 2050. Det handlar inte bara om att klara av kriser som drabbar globala värdekedjor, utan också om att hantera störningar lokalt, exempelvis extremväder och översvämningar som kan ställa till stora problem för det lokala näringslivet. Att ha en klimatanpassad stad är attraktivt för både företag och verksamheter.

Nulägesanalysen

Miljönämnden saknar vissa perspektiv i nulägesanalysen i avsnittet ”Näringslivet i Malmö 2025”. Analysen tar exempelvis inte hänsyn till det förändrade omvärlds- och säkerhetsläget, där finansiering och uppmärksamhet på kort tid har förflyttats från miljö och klimat till försvar och säkerhet. En fördjupning kring det osäkra konjunkturläget samt förändringar för arbetskraftsinvandring är andra delar som utelämnats i analysen.

För att kunna skapa en mer inkluderande och hållbar tillväxt som kan bidra till Malmöns utveckling är det viktigt att näringslivsprogrammet omfattar hela stadens näringsliv. Stadens nämnder har olika uppdrag gentemot näringslivet, och näringslivsprogrammet bör bidra till ökad förståelse för behoven i kommunens olika verksamheter.

Ordförande

Sofia Hedén